

זאת הברית

ביטאון האגודה הארץ-ישראלית של היהודים המשיחיים

מאי 2007 - אביב תשס"ז

גיליון מספר 21

תוכן עניינים

פרידה מוורן ולינדה גרהם

גרשון נראל

עמוד 1

מפעילויות האגודה בשנים האחרונות

חנן לוקץ

עמוד 4

קהילת 'בית חסדא' חיפה

חנן לוקץ

עמוד 8

קהילת 'הכרמל' חיפה

דני סייג

עמוד 9

מהתקשורת: על המשיח והמשיחיים

שרה נראל

עמוד 10

'מבצע חסד' ערב קום המדינה

גרשון נראל

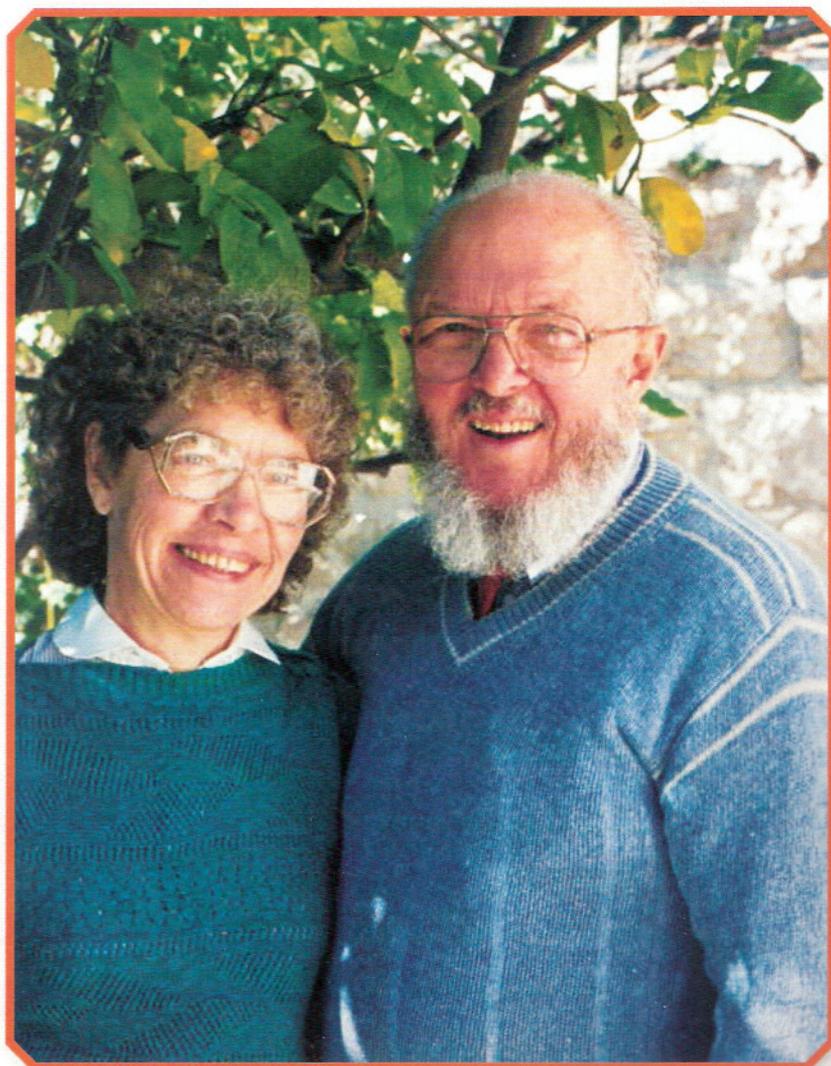
עמוד 11

אמונה ומעש ברחוב האבות וברחוב הנביאים

"לו אוכל להקניא את עמי-בשרי ולהושיע מקצתם" (אל הרומיים יא 14)

גרשון נראל

ל הברית החדשה ואל האמונה החיה בישוע המשיח אדונינו התוודעתי באמצעות וורן ולינדה גרהם. ההיכרות בינינו נוצרה בבאר שבע, כשהייתי תלמיד בבית הספר התיכון, בתקופה שקדמה למלחמת ששת הימים. הם ביקרו בבית הוריי והזמינו אותנו להשתתף במפגשים ללימוד כתבי הקודש. האסיפות התקיימו במתחם הכנסייה האמריקאית שנבנה בזמן הטורקים, ברחוב האבות 15 שבעיר העתיקה בבאר שבע.

וורן ולינדה גרהם

'מבצע חסד' ערב קום המדינה: בעקבות פינוים של יהודים תלמידי ישוע מהארץ ב-1948

גרשון נראל

(חלק ב')

אחר הפינוי המאורגן של רוב היהודים המשיחיים מהארץ לאנגליה ערב קום המדינה, בחודש מאי שנת 1948, עדיין נותרה בארץ שארית של כשני תריסרים שהאמינו כי הציונות מהווה כלי בידי שמיים לקראת גאולת ישראל. הם בחרו להישאר, לסייע למאמץ הלאומי להקים את המדינה ולהשתלב בה. ביניהם היו

חברי הקהילה של אברם פוליאק ואלברט שפרינגר, שלמה יצחק אוסטרובסקי, משה עמנואל בן-מאיר, וחיים יוסף חיימוף (בר-דוד) ובני משפחותיהם. לפי תפיסתם הייתה שיבת ציון ההתגשמות של נבואות אחרית הימים ומימוש חזון העצמות היבשות של הנביא יחזקאל.

למעשה כבר בחודשים פברואר-מרץ 1948 הם דחו את האזהרות המוגזמות ואת ההזמנה של הגופים הבריטיים שתיכננו את הפינוי-הברחה מהארץ, והודיעו להם מפורשות שאין בדעתם כלל להתפנות. לאחר קום המדינה מתחו חברי הקבוצה ביקורת קשה על העקירה שב'מבצע חסד', ואף טענו שהכנסייה עודדה פחדנות לשמה.

↑
"OPERATION MERCY"—Rev. R. E. Adeney (above arrow) seeing off refugees, among a party about to leave Jerusalem by convoy, May, 1948
By courtesy of Associated Press Ltd. and Illustrated Newspapers Ltd.

נקודת כינוס ברח' דוד המלך, פינת רח' משה הס, ליד י.מ.ק.א, שנת 1948

וכך, בעקבות הכרזת המדינה עברה קהילת היהודים המשיחיים בארץ שינוי משמעותי. מצד אחד פסק להתקיים הגרעין הוותיק של יהודים משיחיים מתבוללים, שהתבטלו בפני הממסד הכנסייתי בארץ עוד מימי הטורקים ובתקופת המנדט. מצד שני נוצרו תנאים להתחלה חדשה בעבור הנשארים בעלי התפיסה הציונית-משיחית, שהרגישו מחוזקים לאחר שעברו תקופה של מבחן רוחני באופן אישי ולאומי, שבה יכלו לבטא באופן מעשי את שייכותם לעם ישראל. לפיכך לא היה בעיניהם מקום להשוות את מצבם למצב הקהילה הראשונה ש'ברחה' מירושלים לפחל (Pella) שבעבר הירדן במאה הראשונה לספירה.

אמנם אנשי השארית הציונית בחוגי היהודים המשיחיים סירבו להתבולל והבליטו את זהותם היהודית, אך למעשה גם מיעוט זה נחלק לשתי קבוצות: מצד אחד היו מי שהתנתקו לגמרי מכל זיקה אל הנצרות הפרוטסטנטית, כגון קבוצת 'הקהילייה הנוצרית יהודית' בהנהגת אברם פוליאק ופאולין רוז, ומצד שני אלה שעדיין שמרו על קשרי עבודה, חברה ופולחן דתי עם הממסד הפרוטסטנטי אך במקביל דבקו בכל זאת בזהות יהודית עצמאית. ביניהם נמצאו, כאמור, אישים כגון משה עמנואל בן-מאיר מחיפה, שלמה יצחק אוסטרובסקי מיפו וחיים יוסף חיימוף מירושלים.

ערב קום המדינה הצטרפו כמה מהמשיחיים הציונים למאמצי המחנה העברי במאבקו הלאומי: הם התנדבו לשאת נשק ושמרו ב'משמר העם' (חיימוף), התנדבו לכוחות הרפואה ושירתו כעובדי מטבח (פוליאק),

ועבדו בביצורים (בן-מאיר) - גם אם היה זה על בסיס אישי בלבד, ולא נחשבו בציבור לבשר מבשרה של החברה הלאומית היהודית. אף שהצהירו ששיבת ציון היא התגשמות פלאית של נבואות התנ"ך - והבינו שהם עצמם חלק מכך - למעשה הם נמצאו במילכוד היסטורי מורכב ומסובך.

מקום הכינוס ברח' דוד המלך, שנת 2007

של היהדות הנורמטיבית, במיוחד עקב זיקתם לנוכרים דוברי האנגלית בארץ, הרי שבמדינת ישראל הם התערו לחלוטין בחברת הרוב היהודית דוברת העברית. יחד עם זאת, במשך השנים התחדדה באופן קוטבי ההבחנה בין אמונתם הציונית-תנ"כית מחד גיסא, לבין התיאולוגיה האנטי-ציונית בקרב הפלשתינים הנוצרים מאידך גיסא. קוטביות זו הפריכה את הציפיות שהועלו בחוגי המיסיון בראשית ימי המדינה, שדווקא המסגרת הכנסייתית היא המסוגלת לגשר על הפערים שבין יהודים משיחיים לבין פלשתינים נוצרים. Ω

(ההמשך בגיליון הבא)

(© 2007. כל הזכויות שמורות לגרשון נראל. אין להעתיק מאמר זה או חלקים ממנו, לרבות תמונות, ללא רשות מראש בכתב מהמחבר.)

בעקבות גלי העלייה המסיביים לאחר קום המדינה עלו בהדרגה לארץ גם יהודים משיחיים, והם הצטרפו למקומיים שסירבו להתפנות ובחרו להישאר במדינת ישראל.

הוותיקים והחדשים הקימו קהילות עצמאיות משלהם, ללא קשרי תלות בכנסיות, והתארגנו במסגרות של אגודות עותומאניות ומאוחר יותר בעמותות רשומות עם מוסדות משלהם.

נקודת מפנה ביחסי היהודים המשיחיים עם הממסד הכנסייתי ועם החברה היהודית

'מבצע חסד' היה קו פרשת המים בהיסטוריה המודרנית של היהודים המשיחיים בארץ ישראל. עד אז היו רוב-רובם כפופים לכנסיות ולארגוני המיסיון מאומות העולם, והיו נתונים להשפעתם המכרעת הן מבחינה ארגונית וחומרית והן מבחינה תיאולוגית. אך מאז 'מבצע חסד' ואילך נטלו היהודים המשיחיים את גורלם בידיהם ופנו למסלול חדש של פעילויות ופרשנויות משלהם.

בנוסף על כך, אם בזמן המנדט היו ליהודים המשיחיים רק קשרים מעטים עם חברת הרוב

© כל הזכויות שמורות למחברים. אין להעתיק מאמרים אלה או חלקים מהם לרבות תמונות, ללא רשות בכתב ממערכת 'זאת הברית'. עורכים: גרשון נראל וחנן לוקץ מרכזת: שרה נראל עריכה לשונית: טל פסטמן גרפיקה: ישי נראל

האגודה הארץ-ישראלית של היהודים המשיחיים

ת"ד 40192, מבשרת ציון 90805 טל' 02-5791087 פקס: 02-5349052

דואר אלקטרוני: mjai@netvision.net.il אתר: www.mjai.org